

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

**Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор**

Олександр МОРГУНОВ

20.06

2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Федосєєва Євгена Олександровича «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», затвердженої Вченою радою ДДУВС від 28 жовтня 2021 року (протокол № 2)

ВИТЯГ

з протоколу спільного засідання кафедр кримінального процесу; криміналістики та домедичної підготовки факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Дніпровського державного університету внутрішніх справ від 19 червня 2025 року

Головуючий: доктор юридичних наук, професор Ігор ПИРІГ

Секретар: кандидат юридичних наук, доцент Аліна ГАРКУША

Присутні: доктор юридичних наук, професор Микола ЄФІМОВ, доктор юридичних наук, професор Віктор ПЛЕТЕНЕЦЬ, кандидат юридичних наук, професор Олена СОЛДАТЕНКО, кандидат юридичних наук, доцент Андрій ЗАХАРКО, кандидат юридичних наук, доцент Володимир ФЕДЧЕНКО, кандидат юридичних наук, доцент Вікторія РОГАЛЬСЬКА, кандидат юридичних наук, доцент Наталя ПАВЛОВА, кандидат юридичних наук Олексій БОЙКО, кандидат юридичних наук, доцент Ганна БІДНЯК.

З присутніх – 3 доктора юридичних наук та 8 кандидатів юридичних наук – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Публічна презентація наукових результатів дисертаційного дослідження Федосєєва Євгена Олександровича «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів», поданого на здобуття ступеня

доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» щодо його рекомендації для захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

Доповідь здобувача Євгена Федосєєва на тему «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Здобувач Євген ФЕДОСЄЄВ акцентував, що робота присвячена комплексному дослідженню процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів 3 прийняттям в 2012 році чинного КПК України, Україна почала максимально впроваджувати міжнародні та європейські цінності, принципи та стандарти щодо захисту прав людини в національне кримінальне процесуальне законодавство, задекларувавши це і в завданнях кримінального провадження, якими відповідно до ст. 2 КПК України є: захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Ефективність виконання вищезазначених завдань на сьогодні залежить від багатьох умов, зокрема від: якості кримінального процесуального законодавства, ефективної діяльності суб'єктів кримінального провадження під час реалізації своїх повноважень та належного виконання іншими учасниками процесу прийнятих рішень. Задля забезпечення дієвості кримінального провадження, законодавцем також була передбачена можливість у разі неналежного виконання учасниками кримінального процесу своїх обов'язків - правомірно обмежувати окремі конституційні права, проте за умови неухильного дотримання засад кримінального провадження.

Однією із цих засад є забезпечення права на захист (ст. 7 КПК), що передбачена в ст. 6 ЄКПЛ, ст. 59 Конституції України та ст. 20 КПК України. Відповідно до вищезазначених нормативно-правових документів держава гарантує особам можливість користування правничою допомогою захисника, зокрема і під час застосування запобіжних заходів. Незважаючи на те, що законодавство України містить низку важливих положень, які регулюють питання адвокатської діяльності у кримінальному процесі, в тому числі і під час застосування запобіжних заходів, залишаються актуальними та потребують правового й наукового розв'язання низка проблем, які стосуються процесуальної діяльності захисника під час застосування запобіжних заходів, що не пов'язані з ізоляцією особи.

Реалізація засад кримінального провадження та застосування заходів забезпечення кримінального провадження були предметом дослідження значної

кількості науковців, зокрема: Ю. П. Аленіна, В. В. Вапнярчука, В. І. Галагана, І. В. Гловюк, В. О. Гринюк, Ю. М. Грошевого, В.В. Дарагана, В.Г. Дрозд, А.В. Захарка, В. С. Зеленецького, О. В. Капліної, О.П. Кучинської, Д.В. Лазаревої, Л. М. Лобойка, В. Т. Маляренка, В. В. Назарова, В. Т. Нора, М. А. Погорецького, В. О. Попелюшка, В.В. Рогальської, О. Ю. Татарова, І.А. Тітка, В. М. Тertiшника, А. Р. Туманянц, В. М. Трофименка, Л. Д. Удалової, В. І. Фаринника, В.М. Федченка, Т. Г. Фоміної, С. С. Чернявського, В. Ю. Шепітька, В. П. Шибіко, О. Г. Шило, О. О. Юхно, Ю. П. Яновича, О. Г. Яновської та ін.

Питання реалізації функції захисту в кримінальному провадженні вивчалися в працях таких науковців як Ю. П. Аленін, Т. В. Варфоломеева, В. І. Галаган, І. В. Гловюк, Ю. М. Грошевий, Я. П. Зейкан, О. В. Капліна, О. П. Кучинська, Л. М. Лобойко, В. Т. Маляренко, В. Т. Нор, Д. П. Письменний, М. А. Погорецький, В. О. Попелюшко, О. Ю. Татаров, В. М. Тertiшник, Ю. І. Стецовський, О.І. Старенький, Л. Д. Удалова, В. П. Шибіко, О. Г. Шило, М. Є. Шумило, О.Г. Яновська та ін. Після 2012 року, питання участі захисника у кримінальному процесі на рівні монографічних праць розглядали також А. А. Ахундова («Захист прав підозрюваного у кримінальному провадженні», 2013); Н. В. Хмелевська «Теоретичні й нормативно-прикладні основи забезпечення правової допомоги адвокатом в Україні», 2013); М. Г. Моторигіна («Сторона захисту в судовому провадженні у першій інстанції», 2015); М. І. Дерев'янка («Гарантії прав і свобод під час застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою», 2015); Є. В. Смирнов («Участь захисника в реалізації процесуальних прав підозрюваного (обвинуваченого) в кримінальному провадженні», 2016); І. В. Дубівка («Діяльність адвоката в стадії досудового розслідування», 2017), І.М. Бігунець («Повноваження захисника на досудовому розслідуванні», 2020) та інші науковці, проте на монографічному рівні досі відсутні роботи, в яких би досліджувалися питання процесуальної діяльності захисника під час застосуванні неізоляційних запобіжних заходів.

Вказане обумовило необхідність наукового дослідження теоретичних та практичних аспектів процесуальної діяльності захисника під час застосуванні неізоляційних запобіжних заходів, що й зумовило вибір теми дисертації та визначило її завдання.

Дисертацію виконано відповідно до Стратегії розвитку національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, Плану заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що випливають з її членства в Раді Європи (Указ Президента України від 12.01.2011, № 24/2011); планів науково-дослідницьких робіт Дніпровського державного університету внутрішніх справ та у межах теми науково-дослідної роботи кафедри кримінального процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ – «Кримінальні процесуальні відносини» 0123U105045 (реєстраційний номер 0123U105045).

Метою дисертаційного дослідження є нові науково обґрунтовані результати щодо процесуальної діяльності захисника під час застосуванні неізоляційних запобіжних заходів, а також формулювання на їх підставі науково

обґрунтованих пропозицій і рекомендацій з вдосконалення кримінального процесуального законодавства та практики його застосування в аспекті предмета дослідження.

Для досягнення зазначеної мети, було поставлено такі завдання:

- висвітлити поняття неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному провадженні та сформулювати їх систему;
- розглянути генезу законодавства та теоретичних поглядів на процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів;
- визначити поняття, предмет та функціональне призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному провадженні;
- з'ясувати особливості вищезазначеної діяльності захисника в залежності від стадій кримінального провадження;
- вивчити міжнародний досвід процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та з його урахуванням запропонувати напрями вдосконалення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів;
- розробити пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення законодавства та практики його застосування у контексті питань, що розглядаються у дисертаційному дослідженні.

Об'єктом дослідження є кримінальні процесуальні відносини, що виникають, розвиваються і припиняються під час здійснення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному процесі України.

Предметом дослідження є процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів.

Методологічним підґрунтям дослідження є сукупність загальних і спеціальних методів та принципів наукового пізнання, зокрема: всебічності, повноти, історизму, об'єктивності та плюралізму – для дослідження генези законодавства та наукових поглядів щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділ 1.2), та аналізу й вивчення наукових позицій вчених з тих питань, що входять до предмета дослідження (підрозділи 1.1-2.2); методи індукції, дедукції, аналізу, синтезу – для визначення сутності процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів в кримінальному процесі та формулювання шляхів підвищення її ефективності, зокрема і з урахуванням міжнародного досвіду (підрозділи 1.1-3.2); діалектичний та герменевтичний підходи – для визначення понятійного апарату а також для з'ясування змісту та функціонального призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділ 1.3), тлумачення положень кримінального процесуального законодавства, що регламентує процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділи 1.1-3.2); метод правового моделювання, техніко-

догматичний та соціологічний метод – під час опитування практичних працівників та з метою узагальнення судової практики, статистичних даних, результатів анкетування за темою дослідження (підрозділи 1.1-3.2), а також під час формування висновків до розділів та до роботи (підрозділи 1.1-3.2).

Науково-теоретичним підґрунтям дисертаційного дослідження стали наукові праці українських і зарубіжних учених, фахівців у галузях загальної теорії держави та права, конституційного права, кримінального й кримінального процесуального права та ін.

Нормативною основою дисертації виступають Конституція України, міжнародно-правові акти, ратифіковані Україною, КПК України, інші закони й підзаконні нормативно-правові акти України, законодавство іноземних держав, тощо.

Емпіричну базу дослідження становлять матеріали правозастосовної практики, узагальнення судової практики ВС, ВАКС та інших судів України щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному процесі; правові позиції ЄСПЛ; вивчення матеріалів кримінальних проваджень, зведені дані, отримані під час анкетування практичних працівників. Використано власний багаторічний досвід дисертанта, набутий під час роботи слідчого в органах досудового слідства МВС та Національної поліції України а також під час виконання повноважень захисника.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дана дисертаційна робота на сучасному етапі розвитку вітчизняної науки кримінального процесуального права є одним із перших монографічних досліджень, у якому з урахуванням наявних наукових праць комплексно досліджені теоретичні та практичні аспекти процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та розроблено відповідні науково обґрунтовані пропозиції й рекомендації для вдосконалення законодавства та практики його реалізації.

За результатами проведеного дослідження сформульовано низку нових положень, висновків та пропозицій, які виносяться на захист. Основні з них такі:

- за допомогою ретроспективного аналізу визначено періодизацію генези кримінального процесуального законодавства, що регламентувало процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів;
- на підставі вивчення наукових досліджень та аналізу кримінального процесуального законодавства, сформульовано поняття процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів як правозахисної діяльності уповноважених суб'єктів, а саме адвокатів, відомості про яких внесені до Єдиного реєстру адвокатів України щодо обрання, зміни та скасування неізоляційних запобіжних заходів під час здійснення кримінального провадження з метою забезпечення права на захист підозрюваному, обвинуваченому, а також особам, стосовно яких передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування та визначено систему неізоляційних запобіжних заходів, до якої віднесено: особисте зобов'язання, особиста порука, застава,

передання неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого під нагляд батьків, опікунів чи піклувальників, а до неповнолітніх, які виховуються в дитячій установі, - передання їх під нагляд адміністрації цієї установи; передання осіб, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування на піклування опікунам, близьким родичам чи членам сім'ї з обов'язковим лікарським наглядом;

- визначено мету та поняття неізоляційних запобіжних заходів, як заходів забезпечення кримінального провадження, не пов'язаних з ізоляцією особи, що застосовуються задля забезпечення дієвості кримінального провадження на підставі судового рішення з метою забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим чи особами, до яких передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, покладених на них обов'язків а також запобігання спробам вчинити дії, що передбачені в ст.177 КПК України;

- сформульовано функціональне призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів яке полягає у забезпеченні ефективного захисту прав та законних інтересів підозрюваного чи обвинуваченого від необґрунтованого та незаконного обмеження їхніх прав і свобод. Це призначення реалізується через виконання захисником низки важливих функцій: надання кваліфікованої юридичної допомоги та консультування свого клієнта; активної участі у судових засіданнях з розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу; збору та подання доказів на користь підозрюваного/обвинуваченого; застосування тактичних прийомів захисту, спрямованих на мінімізацію обмежень прав і свобод клієнта; оскарження рішення до апеляційного суду; контролю за дотриманням умов його застосування; ініціювання процедури зміни або скасування застосованого неізоляційного запобіжного заходу;

- сформульовано підстави та процесуальний порядок застосування неізоляційних запобіжних заходів та запропоновано окремі алгоритми дій захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів в залежності від стадій кримінального провадження;

- виокремлено критерії ефективності здійснення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та на підставі аналізу міжнародного досвіду запропоновано внесення змін до КПК України (стосовно розширення повноважень захисника та вдосконалення процедури застосування неізоляційних запобіжних заходів) а також Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що сформульовані у дисертації положення, висновки і рекомендації становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, зокрема: правотворчій діяльності – для вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства, а також нормативно-правових актів; науково-дослідній діяльності – як підґрунтя для подальшого дослідження кримінально-

процесуальних проблем діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів; навчальному процесі – для підготовки підручників, посібників, монографій, курсів лекцій, методичних рекомендацій та інших матеріалів; практичній діяльності – для органів досудового розслідування, прокурорів, адвокатів, суддів.

По завершенню доповіді Євгена ФЕДОСЄЄВА присутніми були поставлені такі запитання:

Доктор юридичних наук, професор Віктор ПЛЕТЕНЕЦЬ: У своїй роботі Ви наголошуєте на необхідності обрання захисникові під час здійснення ним своєї процесуальної діяльності при застосуванні неізоляційних запобіжних заходів вірної та адекватної правової позиції. Поясніть будь ласка, які фактори на неї впливають та яким чином Ви її обираєте?

Відповідь: Дякую за запитання. Правова позиція захисника повинна бути обґрунтованою, логічною та відповідати як обставинам справи, так і інтересам клієнта. На її формування впливають такі основні фактори: характер підозри/обвинувачення (тяжкість злочину, наявність потерпілих, інтерес суспільства); особа підзахисного (наявність постійного місця проживання, роботи, позитивна характеристика, відсутність судимостей); поведінка особи після повідомлення про підозру (співпраця з органами, відсутність ризиків ухилення); матеріали сторони обвинувачення, які обґрунтовують потребу в запобіжному заході. Правова позиція обирається шляхом аналізу ризиків, передбачених ст. 177 КПК України, і їх спростування. Основна мета — переконати суд у відсутності необхідності в ізоляції, а відтак — у доцільності застосування саме неізоляційного запобіжного заходу.

Доктор юридичних наук, професор Микола ЄФІМОВ: На що, на Вашу думку, слід звертати більшу увагу захисникові під час здійснення своєї процесуальної діяльності при обранні неізоляційного запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання?

Відповідь: Дякую за запитання. Особисте зобов'язання – це найм'якший запобіжний захід, і тому: захиснику слід зосередитись на спростуванні наявності ризиків, передбачених ч. 1 ст. 177 КПК; потрібно наголошувати на особистих характеристиках підозрюваного/обвинуваченого — стабільне місце проживання, сім'я, робота, репутація; важливо підготувати документи на підтвердження соціальних зв'язків: довідки, характеристики, листи підтримки; акцент слід робити на позитивній поведінці після повідомлення про підозру (не переховується, співпрацює, не чинить тиску на свідків). Основна стратегія — переконати суд у відсутності потреби в обмеженні прав особи понад мінімально необхідне.

Доктор юридичних наук, професор Ігор ПИРІГ: Якою, на Вашу думку, повинна бути процесуальна тактика захисника при обранні неізоляційного запобіжного заходу у вигляді особистої поруки?

Відповідь: Дякую за запитання. Тактика захисника у разі особистої поруки повинна передбачати: залучення поручителів із бездоганною репутацією, бажано

з публічним авторитетом (наприклад, депутати, громадські діячі); підготовку письмових заяв від поручителів, у яких ті зобов'язуються забезпечити виконання підозрюваним обов'язків; надання характеристик і довідок про поручителів; побудову аргументації навколо суспільної довіри до інституту поруки, посилення на правозастосовну практику та міжнародні стандарти. Тактика — показати суду наявність зовнішнього контролю з боку авторитетних осіб, що виключає необхідність тримання особи під вартою

Кандидат юридичних наук, професор Олена СОЛДАТЕНКО: Під час обрання неізоляційного запобіжного заходу у вигляді застави, якими для захисника є необхідні дії при підготовці своєї правової позиції?

Відповідь: Дякую за запитання. При підготовці правової позиції щодо застави захисник має: оцінити майновий стан підозрюваного/обвинуваченого, аби наполягати на реалістичному розмірі застави; подати підтвердження джерел доходів — декларації, довідки про доходи, виписки з банку; аргументовано просити суд призначити заставу на рівні, який є прийнятним, не надмірним (відповідно до ч. 5 ст. 182 КПК); пояснити суду, що готовність внести заставу підтверджує відсутність наміру ухилятися; за можливості — подати гарантійного листа від третьої особи про готовність внести заставу. Важливо те, що застава не повинна перетворюватись на покарання, вона — лише гарантія дотримання процесуальних обов'язків

Кандидат юридичних наук, доцент Володимир ФЕДЧЕНКО: Які, на Вашу думку, наразі є найбільш пріоритетними зміни до законодавства задля підвищення ефективності застосування неізоляційних запобіжних заходів?

Відповідь: Дякую за запитання. На нашу думку, наразі найбільш пріоритетними є такі законодавчі зміни: уніфікація критеріїв для оцінки ризиків згідно зі ст. 177 КПК — для уникнення суб'єктивізму суду та посилення ролі альтернативних заходів, зокрема: запровадження електронного моніторингу як більш гуманного інструменту контролю.

Після відповідей на запитання було озвучено висновок наукового керівника – Вікторії РОГАЛЬСЬКОЇ. У висновку зазначено про тематику опублікованих наукових статей та апробацію результатів дослідження.

Дисертаційне дослідження Євгена ФЕДОСЄЄВА «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів», побудоване на комплексному, системному підході, характеризується відповідним рівнем наукових узагальнень. Здобувач використав численні наукові праці фахівців загальної теорії держави та права, кримінального процесу, криміналістики, кримінального права, цивільного права та міжнародного права, інших галузевих правових наук, а також низки інших галузей знань.

Євген ФЕДОСЄЄВ, чітко сформулював мету і завдання роботи, визначив об'єкт та предмет дослідження на основі проведеного комплексного дослідження вирішена важлива наукова проблема - розроблено практичні та законодавчі рекомендації щодо удосконалення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів.

Стиль, мова викладення матеріалу дисертаційного дослідження, аргументація авторських висновків та пропозицій до чинного законодавства відповідають належному теоретичному рівню. Думки здобувачем викладаються грамотно, послідовно, виражено, логічно витримані зміст та структура роботи.

Наведений у дисертаційному дослідженні матеріал містить також значний доробок дисертанта, який збагачує існуючі уявлення стосовно теоретичних аспектів досліджуваної проблеми. Автор продемонстрував уміння самостійно узагальнювати та аналізувати нормативно-правові акти, спеціальну літературу і статистичні дані, визначати теоретичне або практичне завдання, формулювати науково обгрунтовані висновки і пропозиції щодо її розв'язання.

Робота написана грамотно, логічно та послідовно, а стиль викладення матеріалу забезпечує легкість й доступність його сприйняття.

Під час здійснення дисертаційного дослідження здобувачем проявлені належні компетентності щодо відбору та використання різноманітних як загальнонаукових, так і спеціально-наукових методів пізнання, зокрема: всебічності, повноти, історизму, об'єктивності та плюралізму – для дослідження генези законодавства та наукових поглядів щодо здійснення судового контролю за дотриманням права власності на досудовому провадженні у кримінальному процесі (підрозділ 1.2), та аналізу й вивчення наукових позицій вчених з тих питань, що входять до предмета дослідження (підрозділи 1.1-2.2); методи індукції, дедукції, аналізу, синтезу – для визначення сутності здійснення судового контролю за дотриманням права власності на досудовому провадженні у кримінальному процесі та формулювання шляхів підвищення її ефективності, зокрема і з урахуванням міжнародного досвіду (підрозділи 1.1-3.2); діалектичний та герменевтичний підходи – для визначення понятійного апарату а також для з'ясування змісту та функціонального призначення здійснення судового контролю за дотриманням права власності на досудовому провадженні у кримінальному процесі (підрозділ 1.3), тлумачення положень кримінального процесуального законодавства, що регламентує здійснення судового контролю за дотриманням права власності на досудовому провадженні у кримінальному процесі (підрозділи 1.1-3.2); метод правового моделювання, техніко-догматичний та соціологічний метод – під час опитування практичних працівників та з метою узагальнення судової практики, статистичних даних, результатів анкетування за темою дослідження (підрозділи 1.1-3.2), а також під час формування висновків до розділів та до роботи (підрозділи 1.1-3.2).

Таким чином, підготовлена аспірантом кафедри кримінального процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ Євгеном ФЕДОСЄВИМ дисертаційна робота на тему «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів» є завершеною працею, в якій отримані нові науково обгрунтовані результати, що розв'язують конкретне наукове завдання у галузі кримінального процесу і в цілому відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р.

№ 44, тому може бути винесена на розгляд Вченої ради Дніпровського державного університету внутрішніх справ для розгляду питання про утворення спеціалізованої вченої ради для разового публічного захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право».

Після цього слово було надано **рецензентам** наукової праці:

Кандидат юридичних наук, доцент Володимир ФЕДЧЕНКО, який відзначив, що ефективність виконання завдань кримінального провадження на сьогодні залежить від багатьох умов, зокрема від: якості кримінального процесуального законодавства, ефективної діяльності суб'єктів кримінального провадження під час реалізації своїх повноважень та належного виконання іншими учасниками процесу прийнятих рішень. Задля забезпечення дієвості кримінального провадження, законодавцем також була передбачена можливість у разі неналежного виконання учасниками кримінального процесу своїх обов'язків - правомірно обмежувати окремі конституційні права, проте за умови неухильного дотримання засад кримінального провадження.

Однією із цих засад є забезпечення права на захист (ст. 7 КПК України), що передбачена в ст. 6 ЄКПЛ, ст. 59 Конституції України та ст. 20 КПК України. Відповідно до вищезазначених нормативно-правових документів держава гарантує особам можливість користування правничою допомогою захисника, зокрема і під час застосування запобіжних заходів. Незважаючи на те, що законодавство України містить низку важливих положень, які регулюють питання адвокатської діяльності у кримінальному процесі, в тому числі і під час застосування запобіжних заходів, залишаються актуальними та потребують правового й наукового розв'язання низка проблем, які стосуються процесуальної діяльності захисника під час застосування запобіжних заходів, що не пов'язані з ізоляцією особи.

Обґрунтованість наукових висновків і законодавчих ініціатив залежить від коректного вибору та застосування актуальних загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, які визначаються метою та завданнями дисертаційної роботи. Методологічним підґрунтям дослідження виступили сукупність загальних і спеціальних методів та *принципів наукового пізнання*, зокрема: всебічності, повноти, історизму, об'єктивності та плюралізму – для дослідження генези законодавства та наукових поглядів щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділ 1.2), та аналізу й вивчення наукових позицій вчених з тих питань, що входять до предмета дослідження (підрозділи 1.1-2.2); *методи індукції, дедукції, аналізу, синтезу* – для визначення сутності процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів в кримінальному процесі та формулювання шляхів підвищення її ефективності, зокрема і з урахуванням міжнародного досвіду (підрозділи 1.1-3.2); *діалектичний та герменевтичний підходи* – для визначення понятійного апарату а також для з'ясування змісту та функціонального призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділ 1.3), тлумачення положень кримінального процесуального законодавства, що регламентує

процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділи 1.1-3.2); *метод правового моделювання, техніко-догматичний та соціологічний метод* – під час опитування практичних працівників та з метою узагальнення судової практики, статистичних даних, результатів анкетування за темою дослідження (підрозділи 1.1-3.2), а також під час формування висновків до розділів та до роботи (підрозділи 1.1-3.2).

Достовірність наукових результатів, забезпечується комплексною нормативно-правовою, теоретичною складовою і достатньою емпіричною базою. Зокрема, автор провів глибокий аналіз, як вітчизняних так і зарубіжних літературних джерел та використав в роботі отримані емпіричні дані, включаючи узагальнення судової практики ВС, ВАКС та інших судів України щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному процесі; правові позиції ЄСПЛ; вивчення матеріалів кримінальних проваджень, зведені дані, отримані під час анкетування практичних працівників, тощо.

Отримані результати є важливими як для теорії кримінального процесу, так і практики застосування положень щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів і в переважній своїй більшості містять наукову новизну. Викладені в роботі положення враховують судову практику, і останні новели не лише КПК України, а й міжнародних правових актів та договорів, що ратифіковані Україною з питань надання правової допомоги в кримінальних провадженнях та застосування запобіжних заходів. Все вказане дозволило належним чином обґрунтувати низку нових концептуальних положень і висновків, а також сформулювати практичні та законодавчі рекомендації, і пропозиції з досліджуваних питань.

За результатами проведеного дослідження сформульовано низку нових положень, висновків та пропозицій, які виносяться на захист. Основні з них такі: 1) за допомогою ретроспективного аналізу визначено періодизацію генези кримінального процесуального законодавства, що регламентувало процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів; 2) на підставі вивчення наукових досліджень та аналізу кримінального процесуального законодавства, сформульовано поняття процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів як правозахисної діяльності уповноважених суб'єктів, а саме адвокатів, відомості про яких внесені до Єдиного реєстру адвокатів України щодо обрання, зміни та скасування неізоляційних запобіжних заходів під час здійснення кримінального провадження з метою забезпечення права на захист підозрюваному, обвинуваченому, а також особам, стосовно яких передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування та визначено систему неізоляційних запобіжних заходів, до якої віднесено: особисте зобов'язання, особиста порука, застава, передання неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого під нагляд батьків, опікунів чи піклувальників, а до неповнолітніх, які виховуються в дитячій установі, - передання їх під нагляд адміністрації цієї установи; передання осіб, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного

характеру або вирішувалося питання про їх застосування на піклування опікунам, близьким родичам чи членам сім'ї з обов'язковим лікарським наглядом; 3) визначено мету та поняття неізоляційних запобіжних заходів, як заходів забезпечення кримінального провадження, не пов'язаних з ізоляцією особи, що застосовуються задля забезпечення дієвості кримінального провадження на підставі судового рішення з метою забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим чи особами, до яких передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, покладених на них обов'язків а також запобігання спробам вчинити дії, що передбачені в ст.177 КПК України; 4) сформульовано функціональне призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів яке полягає у забезпеченні ефективного захисту прав та законних інтересів підозрюваного чи обвинуваченого від необґрунтованого та незаконного обмеження їхніх прав і свобод. Це призначення реалізується через виконання захисником низки важливих функцій: надання кваліфікованої юридичної допомоги та консультування свого клієнта; активної участі у судових засіданнях з розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу; збору та подання доказів на користь підозрюваного/обвинуваченого; застосування тактичних прийомів захисту, спрямованих на мінімізацію обмежень прав і свобод клієнта; оскарження рішення до апеляційного суду; контролю за дотриманням умов його застосування; ініціювання процедури зміни або скасування застосованого неізоляційного запобіжного заходу; сформульовано підстави та процесуальний порядок застосування неізоляційних запобіжних заходів та запропоновано окремі алгоритми дій захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів в залежності від стадій кримінального провадження; виокремлено критерії ефективності здійснення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та на підставі аналізу міжнародного досвіду запропоновано внесення змін до КПК України (стосовно розширення повноважень захисника та вдосконалення процедури застосування неізоляційних запобіжних заходів) а також Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Дисертаційне дослідження містить й інші важливі та обґрунтовані висновки, пропозиції та законодавчі рекомендації.

Теоретичні положення, наукові розробки, висновки, пропозиції викладено логічно і послідовно, що робить їх доступними, та сприяє в об'єктивній оцінці отриманих наукових результатів.

Аналіз наукових публікацій автора підтверджує, що основні наукові результати дисертаційного дослідження досить повно відображені в його працях за темою дисертації.

Отриманні в ході дослідження наукові висновки та пропозиції знайшли своє практичне втілення у ключових сферах та становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, зокрема: *правотворчій діяльності* – для вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства, а також

нормативно-правових актів; *науково-дослідній діяльності* – як підґрунтя для подальшого дослідження кримінально-процесуальних проблем діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів; *освітньому процесі* – для підготовки підручників, посібників, монографій, курсів лекцій, методичних рекомендацій та інших матеріалів; *практичній діяльності* – для прокурорів, адвокатів, суддів.

Обґрунтованість наукових тверджень і висновків дисертації підтверджується її чіткою, логічно побудованою структурою, послідовним викладом матеріалу, а також широкою емпіричною та джерельною базою. Усі сформульовані в дисертації висновки та пропозиції базуються на особистих дослідженнях та узагальненнях автора, і що також важливо на його власному практичному досвіді роботи, набутий під час роботи слідчого в органах досудового слідства МВС та Національної поліції України, а також під час виконання повноважень захисника і є науково обґрунтованими.

Зміст, структура та оформлення дисертації відповідають вимогам передбаченим для такого роду наукових праць. Структура дисертації Федосєєва Є.О. логічно пов'язана з визначеними завданнями, об'єктом і предметом дослідження, складається з анотації, вступу, трьох розділів, 7 підрозділів та висновків. Вказане дозволило здобувачеві кваліфіковано та всебічно розглянути актуальні питання процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів, а також сформулювати на їх підставі науково обґрунтованих пропозиції і рекомендації з вдосконалення кримінального процесуального законодавства та практики його застосування в аспекті предмета дослідження.

Наведена структура роботи дозволила дисертанту повно охопити предмет дослідження, послідовно й логічно викласти основні здобутки проведеного монографічного дослідження. Вони спираються на достатній емпіричний матеріал, широку теоретичну базу, тому їх можна визнати цілком обґрунтованими, такими, що відповідають сучасним запитам законодавчої і правозастосовної практики, та відповідному рівню вимог наукової теорії.

Теоретичне опрацювання зазначених вище питань, отримані автором під час дослідження результати та винесені на публічну презентацію положення характеризують роботу як комплексне дисертаційне дослідження, що вносить елементи новизни та поглиблює теорію кримінального процесу, в цілому мають суттєве значення як для подальшого нормотворення, так і в практичній діяльності судових та правоохоронних органів.

Під час ретельного опрацювання змісту дисертаційної роботи текстових запозичень без посилання на джерело не виявлено.

Отже, підсумовуючи, варто відзначити логічну структуру, послідовність викладу, наукову новизну, обґрунтованість отриманих результатів та загалом високий науковий рівень дисертаційної роботи. Водночас, слід зауважити на окремих аспектах, які потребують додаткового обговорення під час публічної презентації, а саме:

1. В дисертації Федосєєва Є.О. на доволі ґрунтовному рівні визначено алгоритм процесуальної діяльності захисника щодо обрання неізоляційних запобіжних заходів, як і алгоритм процесуальної діяльності захисника під час їх зміни на неізоляційні запобіжні заходи. Водночас, доцільно було приділити належну увагу і щодо опрацювання відповідного алгоритму процесуальної діяльності захисника з питань прийняття рішення про внесення зміни з більш суворих неізоляційних запобіжних заходів на менш суворі. Оскільки прийняття рішень про заміну обраного неізоляційного запобіжного заходу на інший, менш суворий запобіжний захід, у практичній діяльності доволі часто зустрічається, про що наголошує і сам здобувач у своїй роботі.

2. У вступі автор зазначає, що метою дисертаційного дослідження є нові науково обґрунтовані результати щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів, а також формулювання на їх підставі науково обґрунтованих пропозицій і рекомендацій з вдосконалення кримінального процесуального законодавства та практики його застосування в аспекті предмета дослідження. *Проте такі рекомендації не оформлені окремим додатком та не містяться в самій дисертації.* На думку рецензента, їх наявність лише сприяло б єдності слідчо-прокурорської, судової та адвокатської практики, і підвищило б ефективність застосування саме неізоляційних запобіжних заходів.

3. У дисертації зроблено посилання не на всі наукові праці здобувача. Хоча, у дисертації має бути вичерпно і повно викладено зміст власних досліджень здобувача наукового ступеня, і зроблено посилання на всі його наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати роботи. Список таких цих праць має міститися у списку використаних джерел.

Слід, проте зазначити, що наведені зауваження та пропозиції стосуються окремих положень дисертації, і в цілому не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, її наукову та практичну цінність.

Загальний висновок: Дисертація Федосєєва Євгена Олександровича «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор Федосєєв Євген Олександрович заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Кандидат юридичних наук Олексій БОЙКО підкреслив, що актуальність теми дослідження обумовлена тим, що право на захист є невід'ємною частиною правосуддя, і діяльність адвоката сприяє підтримці правового порядку та справедливості. Захисник забезпечує, щоб підозрюваний або обвинувачений міг реалізувати свої права, зокрема право на ефективний захист, що включає участь у судових засіданнях, подання доказів та заяв, а також здійснення процесуальної діяльності під час застосування запобіжних заходів, зокрема і неізоляційних.

Реалізація засад кримінального провадження та застосування заходів забезпечення кримінального провадження були предметом дослідження значної кількості науковців, зокрема: Ю. П. Аленіна, В. В. Вапнярчука, В. І. Галагана, І. В. Гловюк, В. О. Гринюк, Ю. М. Грошевого, В.В. Дарагана, В.Г. Дрозд, А.В. Захарка, В. С. Зеленецького, О. В. Капліної, О.П. Кучинської, Д.В. Лазаревої, Л. М. Лобойка, В. Т. Маляренка, В. В. Назарова, В. Т. Нора, М. А. Погорецького, В. О. Попелюшка, В.В. Рогальської, О. Ю. Татарова, І.А. Тітка, В. М. Тertiшника, А. Р. Туманянц, В. М. Трофименка, Л. Д. Удалової, В. І. Фаринника, В.М. Федченка, Т. Г. Фоміної, С. С. Чернявського, В. Ю. Шепітька, В. П. Шибіко, О. Г. Шило, О. О. Юхно, Ю. П. Яновича, О. Г. Яновської та ін.

Питання реалізації функції захисту в кримінальному провадженні вивчалися в працях таких науковців як Ю. П. Аленін, Т. В. Варфоломеева, В. І. Галаган, І. В. Гловюк, Ю. М. Грошевий, Я. П. Зейкан, О. В. Капліна, О. П. Кучинська, Л. М. Лобойко, В. Т. Маляренко, В. Т. Нор, Д. П. Письменний, М. А. Погорецький, В. О. Попелюшко, О. Ю. Татаров, В. М. Тertiшник, Ю. І. Стецовський, О. І. Старенький, Л. Д. Удалова, В. П. Шибіко, О. Г. Шило, М. Є. Шумило, О. Г. Яновська та ін. Після 2012 року, питання участі захисника у кримінальному процесі на рівні монографічних праць розглядали також А. А. Ахундова («Захист прав підозрюваного у кримінальному провадженні», 2013); Н. В. Хмелевська «Теоретичні й нормативно-прикладні основи забезпечення правової допомоги адвокатом в Україні», 2013); М. Г. Моторигіна («Сторона захисту в судовому провадженні у першій інстанції», 2015); М. І. Дерев'янко («Гарантії прав і свобод під час застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою», 2015); Є. В. Смирнов («Участь захисника в реалізації процесуальних прав підозрюваного (обвинуваченого) в кримінальному провадженні», 2016); І. В. Дубівка («Діяльність адвоката в стадії досудового розслідування», 2017), І. М. Бігунець («Повноваження захисника на досудовому розслідуванні», 2020) та інші науковці, проте на монографічному рівні досі відсутні роботи, в яких би досліджувалися питання процесуальної діяльності захисника під час застосуванні неізоляційних запобіжних заходів з урахуванням останніх змін, у тому числі після введення воєнного стану.

Вказане обумовило необхідність наукового дослідження теоретичних та практичних аспектів процесуальної діяльності захисника під час застосуванні неізоляційних запобіжних заходів, що й зумовило вибір теми дисертації та визначило її завдання.

Про актуальність теми дисертації свідчить також те, що дослідження здійснено відповідно до положень Стратегії розвитку національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, Плану заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що впливають з її членства в Раді Європи (Указ Президента України від 12.01.2011, № 24/2011); планів науково-дослідницьких робіт Дніпровського державного університету внутрішніх справ та у межах теми науково-дослідної роботи кафедри кримінального процесу Дніпровського

державного університету внутрішніх справ – «Кримінальні процесуальні відносини» 0123U105045 (реєстраційний номер 0123U105045).

З огляду на це, дисертаційне дослідження Федосєєва Євгена Олександровича цілком можна вважати актуальним, таким, яке відрізняється науковою новизною та практичною значимістю.

Обґрунтованість наукових результатів та законодавчих пропозицій обумовлюється правильним вибором та використанням сучасних загальнонаукових та спеціальних методів наукового пізнання, що зумовлені метою та завданнями дисертаційного дослідження.

Наукові методи дослідження застосовано на належному рівні, використано повною мірою та спирається на загальний діалектичний метод пізнання реальних явищ і процесів.

Методологічним підґрунтям дослідження є сукупність загальних і спеціальних методів та *принципів наукового пізнання*, зокрема: всебічності, повноти, історизму, об'єктивності та плюралізму – для дослідження генези законодавства та наукових поглядів щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділ 1.2), та аналізу й вивчення наукових позицій вчених з тих питань, що входять до предмета дослідження (підрозділи 1.1-2.2); *методи індукції, дедукції, аналізу, синтезу* – для визначення сутності процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів в кримінальному процесі та формулювання шляхів підвищення її ефективності, зокрема і з урахуванням міжнародного досвіду (підрозділи 1.1-3.2); *діалектичний та герменевтичний підходи* – для визначення понятійного апарату а також для з'ясування змісту та функціонального призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділ 1.3), тлумачення положень кримінального процесуального законодавства, що регламентує процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділи 1.1-3.2); *метод правового моделювання, техніко-догматичний та соціологічний метод* – під час опитування практичних працівників та з метою узагальнення судової практики, статистичних даних, результатів анкетування за темою дослідження (підрозділи 1.1-3.2), а також під час формування висновків до розділів та до роботи (підрозділи 1.1-3.2).

Застосування широкого спектру методів забезпечило комплексне та глибоке дослідження у взаємозв'язку та взаємозалежності, що сприяло дотриманню принципів всебічності, повноти й об'єктивності наукового дослідження та заклало основу для подальшого розвитку теоретичних ідей щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів.

Достовірність наукових результатів, висновків та пропозицій дисертаційної роботи визначається нормативно-правовою, теоретичною та емпіричною базою дисертаційного дослідження, зокрема автором опрацьовано достатню кількість літературних джерел, а також використано емпіричні дані, зокрема - матеріали правозастосовної практики, узагальнення судової практики ВС, ВАКС та інших судів

України щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному процесі; правові позиції ЄСПЛ; вивчення матеріалів кримінальних проваджень, зведені дані, отримані під час анкетування практичних працівників.

Новизна полягає в тому, що дана дисертаційна робота на сучасному етапі розвитку вітчизняної науки кримінального процесуального права є одним із перших монографічних досліджень, у якому з урахуванням наявних наукових праць комплексно досліджені теоретичні та практичні аспекти процесуальна діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та розроблено відповідні науково обґрунтовані пропозиції й рекомендації для вдосконалення законодавства та практики його реалізації.

За результатами проведеного дослідження сформульовано низку нових положень, висновків та пропозицій, які виносяться на захист. На думку рецензента, заслуговують на увагу висновки щодо мети, поняття та функціонального призначення неізоляційних запобіжних заходів, як заходів забезпечення кримінального провадження, що застосовуються задля забезпечення дієвості кримінального провадження на підставі судового рішення з метою забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим чи особами, до яких передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, покладених на них обов'язків а також запобігання спробам вчинити дії, що передбачені в ст.177 КПК України; формулювання окремих алгоритмів дій захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів в залежності від стадій кримінального провадження, виокремлення критеріїв ефективності здійснення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та на підставі аналізу міжнародного досвіду пропозиції щодо внесення змін до КПК України (стосовно розширення повноважень захисника та вдосконалення процедури застосування неізоляційних запобіжних заходів) а також Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Повнота викладу наукових положень в наукових публікаціях дисертанта. Вивчення змісту дисертації та аналіз праць автора за темою дисертаційного дослідження, дозволяє засвідчити, що основні наукові результати наукової роботи досить повно відображені у публікаціях здобувача за темою дисертаційного дослідження.

Сформульовані у дисертації наукові положення, висновки та пропозиції можуть бути використані зокрема у: *правотворчій діяльності* – для вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства, а також нормативно-правових актів; *науково-дослідній діяльності* – як підґрунтя для подальшого дослідження кримінально-процесуальних проблем діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів; *освітньому процесі* – для підготовки підручників, посібників, монографій, курсів лекцій, методичних рекомендацій та інших матеріалів; *практичній діяльності* – для органів досудового розслідування, прокурорів, адвокатів, суддів.

Дисертація складається з анотації, переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, що об'єднують сім підрозділів, висновку, список використаних джерел та додатків. Структура й обсяг дисертації зумовлена метою і завданнями дослідження, логікою наукового пізнання та вимогами МОН України.

У цілому відзначаючи логічність та послідовність побудови дослідження, наукову новизну, обґрунтованість та аргументованість його результатів, належний науковий рівень дисертаційного дослідження, необхідно відмітити, що воно, містить певні положення, які викликають зауваження та можуть бути предметом дискусії під час захисту, зокрема:

- у розділі 2 дисертант висвітлює процесуальну діяльність захисника під час зміни запобіжних заходів – з ізоляційних на неізоляційний та з більш суворого неізоляційного на менш суворий неізоляційний, при цьому не пояснює значення та доцільність такої зміни. Під час проведення публічної презентації, було б цікаво дізнатися думку дисертанта з цього питання.

- в рубриці наукової новизни дисертант зазначає що ним розроблено окремі алгоритми дій захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів, проте не розкриває їх зміст та не пояснює чим саме вони обґрунтовуються.

Наведені зауваження та пропозиції стосуються окремих положень дисертації і в цілому не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи, її наукову та практичну цінність.

Загальний висновок: дисертація Федосєєва Євгена Олександровича «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право», відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор юридичних наук, професор Віктор ПЛЕТЕНЕЦЬ зазначив, що аналіз дисертації Євгена ФЕДОСЄЄВА дозволяє стверджувати про ґрунтовну теоретичну підготовку дисертанта, а також говорить про розуміння ним практичних та теоретичних проблем, котрі стосуються сучасних підходів до теоретичного розуміння та практичного застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному процесі. Актуальність дослідження є безсумнівною з огляду на сучасні процеси розвитку кримінального судочинства в Україні. Загалом дисертаційне дослідження Євгена ФЕДОСЄЄВА «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів», відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Доктор юридичних наук, професор Микола ЄФІМОВ відзначив, що дисертаційна робота Євгена ФЕДОСЄЄВА «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів», розкриває актуальні питання щодо забезпечення прав, свобод та законних інтересів осіб, щодо яких вирішується питання про застосування неізоляційних запобіжних заходів. У роботі проаналізовано сучасний стан наукових досліджень, присвячених процесуальній діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному процесі. Досліджено чинне нормативно-правове регулювання вищезазначеного питання та уточнено її дефініцію. Враховуючи це, актуальність дослідження не викликає сумніву. Дисертація характеризується логічним та ґрунтовним викладенням інформації, стилістичною та науковою грамотністю. Практичне та теоретичне значення дисертаційної роботи в даному напрямку важко переоцінити. Отже, дисертація Євгена ФЕДОСЄЄВА на тему «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів» є завершеною науковою працею та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Кандидат юридичних наук, професор Олена СОЛДАТЕНКО наголосила, що автором цілком коректно та слушно сформовано актуальність теми дисертаційного дослідження, а також вміло обрані методи дослідження, зосереджуючи увагу на поставленій меті роботи, та враховуючи об'єкт і предмет дослідження. Загалом дисертація Євгена ФЕДОСЄЄВА на тему «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів», відповідає необхідним вимогам, які висуваються до даного виду робіт та може бути рекомендована в разовій спеціалізованій вченій раді для захисту.

Кандидат юридичних наук, доцент Наталія ПАВЛОВА наголосила, що дисертаційна робота Євгена ФЕДОСЄЄВА «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів» є актуальною та змістовною. В роботі автором висвітлюються перегляд сучасних підходів до теоретичного розуміння та практичного застосування процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному процесі. Дисертантом вироблено теоретико-методологічні положення щодо напрямків вдосконалення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів. Отже, дисертація Євгена ФЕДОСЄЄВА «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів» в цілому заслуговує позитивної оцінки, та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Кандидат юридичних наук, доцент Андрій ЗАХАРКО зазначив, що дисертаційна робота Євгена ФЕДОСЄЄВА «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів» відповідає вимогам щодо написання такого виду наукових праць. Відповідно до поставлених завдань, серед іншого висвітлено поняття неізоляційних запобіжних заходів у

кримінальному провадженні та сформовано їх систему; розглянуто генезу законодавства та теоретичних поглядів на процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів; визначено поняття, предмет та функціональне призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному провадженні; з'ясовано особливості вищезазначеної діяльності захисника в залежності від стадій кримінального провадження; вивчено міжнародний досвід процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та з його урахуванням запропоновано напрями вдосконалення процесуальної діяльності захисника під час їх застосування; розроблено пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення законодавства та практики його застосування у контексті питань, що розглядаються у дисертаційному дослідженні.

А тому дисертаційне дослідження Євгена ФЕДОСЄЄВА «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів» відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 та може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Федосєєва Євгена Олександровича «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів» поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Обґрунтування вибору теми дослідження. З прийняттям в 2012 році чинного КПК України, Україна почала максимально впроваджувати міжнародні та європейські цінності, принципи та стандарти щодо захисту прав людини в національне кримінальне процесуальне законодавство, задекларувавши це і в завданнях кримінального провадження, якими відповідно до ст. 2 КПК України є: захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини, жоден невинуватий не був обвинувачений або засуджений, жодна особа не була піддана необґрунтованому процесуальному примусу і щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура.

Ефективність виконання вищезазначених завдань на сьогодні залежить від багатьох умов, зокрема від: якості кримінального процесуального законодавства, ефективної діяльності суб'єктів кримінального провадження під час реалізації

своїх повноважень та належного виконання іншими учасниками процесу прийнятих рішень.

Задля забезпечення дієвості кримінального провадження, законодавцем також була передбачена можливість у разі неналежного виконання учасниками кримінального процесу своїх обов'язків - правомірно обмежувати окремі конституційні права, проте за умови неухильного дотримання засад кримінального провадження.

Однією із цих засад є забезпечення права на захист (ст. 7 КПК), що передбачена в ст. 6 ЄКПЛ, ст. 59 Конституції України та ст. 20 КПК України. Відповідно до вищезазначених нормативно-правових документів держава гарантує особам можливість користування правничою допомогою захисника, зокрема і під час застосування запобіжних заходів.

Незважаючи на те, що законодавство України містить низку важливих положень, які регулюють питання адвокатської діяльності у кримінальному процесі, в тому числі і під час застосування запобіжних заходів, залишаються актуальними та потребують правового й наукового розв'язання низка проблем, які стосуються процесуальної діяльності захисника під час застосування запобіжних заходів, що не пов'язані з ізоляцією особи.

Реалізація засад кримінального провадження та застосування заходів забезпечення кримінального провадження були предметом дослідження значної кількості науковців, зокрема: Ю. П. Аленіна, В. В. Вапнярчука, В. І. Галагана, І. В. Гловюк, В. О. Гринюк, Ю. М. Грошевого, В.В. Дарагана, В.Г. Дрозд, А.В. Захарка, В. С. Зеленецького, О. В. Капліної, О.П. Кучинської, Д.В. Лазаревої, Л. М. Лобойка, В. Т. Маляренка, В. В. Назарова, В. Т. Нора, М. А. Погорецького, В. О. Попелюшка, В.В. Рогальської, О. Ю. Татарова, І.А. Тітка, В. М. Тertiшника, А. Р. Туманянц, В. М. Трофименка, Л. Д. Удалової, В. І. Фаринника, В.М. Федченка, Т. Г. Фоміної, С. С. Чернявського, В. Ю. Шепітька, В. П. Шибіко, О. Г. Шило, О. О. Юхно, Ю. П. Яновича, О. Г. Яновської та ін.

Питання реалізації функції захисту в кримінальному провадженні вивчалися в працях таких науковців як Ю. П. Аленін, Т. В. Варфоломєєва, В. І. Галаган, І. В. Гловюк, Ю. М. Грошевий, Я. П. Зейкан, О. В. Капліна, О. П. Кучинська, Л. М. Лобойко, В. Т. Маляренко, В. Т. Нор, Д. П. Письменний, М. А. Погорецький, В. О. Попелюшко, О. Ю. Татаров, В. М. Тertiшник, Ю. І. Стецовський, О.І. Старенький, Л. Д. Удалова, В. П. Шибіко, О. Г. Шило, М. Є. Шумило, О.Г. Яновська та ін.

Після 2012 року, питання участі захисника у кримінальному процесі на рівні монографічних праць розглядали також А. А. Ахундова («Захист прав підозрюваного у кримінальному провадженні», 2013); Н. В. Хмелевська «Теоретичні й нормативно-прикладні основи забезпечення правової допомоги адвокатом в Україні», 2013); М. Г. Моторигіна («Сторона захисту в судовому провадженні у першій інстанції», 2015); М. І. Дерев'янка («Гарантії прав і свобод під час застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою», 2015); Є. В. Смирнов («Участь захисника в реалізації процесуальних прав

підозрюваного (обвинуваченого) в кримінальному провадженні», 2016); І. В. Дубівка («Діяльність адвоката в стадії досудового розслідування», 2017), І. М. Бігунець («Повноваження захисника на досудовому розслідуванні», 2020) та інші науковці, проте на монографічному рівні досі відсутні роботи, в яких би досліджувалися питання процесуальної діяльності захисника під час застосуванні неізоляційних запобіжних заходів.

Вказане обумовило необхідність наукового дослідження теоретичних та практичних аспектів процесуальної діяльності захисника під час застосуванні неізоляційних запобіжних заходів, що й зумовило вибір теми дисертації та визначило її завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до Стратегії розвитку національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, Плану заходів із виконання обов'язків та зобов'язань України, що впливають з її членства в Раді Європи (Указ Президента України від 12.01.2011, № 24/2011); планів науково-дослідницьких робіт Дніпровського державного університету внутрішніх справ та у межах теми науково-дослідної роботи кафедри кримінального процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ – «Кримінальні процесуальні відносини» 0123U105045 (реєстраційний номер 0123U105045).

Мета та завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є нові науково обгрунтовані результати щодо процесуальної діяльності захисника під час застосуванні неізоляційних запобіжних заходів, а також формулювання на їх підставі науково обгрунтованих пропозицій і рекомендацій з вдосконалення кримінального процесуального законодавства та практики його застосування в аспекті предмета дослідження.

Для досягнення зазначеної мети, було поставлено такі завдання:

- висвітлити поняття неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному провадженні та сформувати їх систему;
- розглянути генезу законодавства та теоретичних поглядів на процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів;
- визначити поняття, предмет та функціональне призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному провадженні;
- з'ясувати особливості вищезазначеної діяльності захисника в залежності від стадій кримінального провадження;
- вивчити міжнародний досвід процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та з його урахуванням запропонувати напрями вдосконалення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів;
- розробити пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення законодавства та практики його застосування у контексті питань, що розглядаються у дисертаційному дослідженні.

Об'єктом дослідження є кримінальні процесуальні відносини, що виникають, розвиваються і припиняються під час здійснення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному процесі України.

Предметом дослідження є процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів.

Методи дослідження. Методологічним підґрунтям дослідження є сукупність загальних і спеціальних методів та *принципів наукового пізнання*, зокрема: всебічності, повноти, історизму, об'єктивності та плюралізму – для дослідження генези законодавства та наукових поглядів щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділ 1.2), та аналізу й вивчення наукових позицій вчених з тих питань, що входять до предмета дослідження (підрозділи 1.1-2.2); *методи індукції, дедукції, аналізу, синтезу* – для визначення сутності процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів в кримінальному процесі та формулювання шляхів підвищення її ефективності, зокрема і з урахуванням міжнародного досвіду (підрозділи 1.1-3.2); *діалектичний та герменевтичний підходи* – для визначення понятійного апарату а також для з'ясування змісту та функціонального призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділ 1.3), тлумачення положень кримінального процесуального законодавства, що регламентує процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів (підрозділи 1.1-3.2); *метод правового моделювання, техніко-догматичний та соціологічний метод* – під час опитування практичних працівників та з метою узагальнення судової практики, статистичних даних, результатів анкетування за темою дослідження (підрозділи 1.1-3.2), а також під час формування висновків до розділів та до роботи (підрозділи 1.1-3.2).

Науково-теоретичним підґрунтям дисертаційного дослідження стали наукові праці українських і зарубіжних учених, фахівців у галузях загальної теорії держави та права, конституційного права, кримінального й кримінального процесуального права та ін.

Нормативною основою дисертації виступають Конституція України, міжнародно-правові акти, ратифіковані Україною, КПК України, інші закони й підзаконні нормативно-правові акти України, законодавство іноземних держав, тощо.

Емпіричну базу дослідження становлять матеріали правозастосовної практики, узагальнення судової практики ВС, ВАКС та інших судів України щодо процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному процесі; правові позиції ЄСПЛ; вивчення матеріалів кримінальних проваджень, зведені дані, отримані під час анкетування практичних працівників. Використано власний багаторічний досвід дисертанта, набутий під час роботи слідчого в органах досудового слідства МВС та Національної поліції України а також під час виконання повноважень захисника.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дана дисертаційна робота на сучасному етапі розвитку вітчизняної науки кримінального процесуального права є одним із перших монографічних досліджень, у якому з урахуванням наявних наукових праць комплексно досліджені теоретичні та практичні аспекти процесуальна діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та розроблено відповідні науково обгрунтовані пропозиції й рекомендації для вдосконалення законодавства та практики його реалізації.

За результатами проведеного дослідження сформульовано низку нових положень, висновків та пропозицій, які виносяться на захист. Основні з них такі:

- за допомогою ретроспективного аналізу визначено періодизацію генези кримінального процесуального законодавства, що регламентувало процесуальну діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів;

- на підставі вивчення наукових досліджень та аналізу кримінального процесуального законодавства, сформульовано поняття процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів як правозахисної діяльності уповноважених суб'єктів, а саме адвокатів, відомості про яких внесені до Єдиного реєстру адвокатів України щодо обрання, зміни та скасування неізоляційних запобіжних заходів під час здійснення кримінального провадження з метою забезпечення права на захист підозрюваному, обвинуваченому, а також особам, стосовно яких передбачається застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру або вирішувалося питання про їх застосування та визначено систему неізоляційних запобіжних заходів, до якої віднесено: особисте зобов'язання, особиста порука, застава, передання неповнолітнього підозрюваного чи обвинуваченого під нагляд батьків, опікунів чи піклувальників, а до неповнолітніх, які виховуються в дитячій установі, - передання їх під нагляд адміністрації цієї установи; передання осіб, стосовно якої передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування на піклування опікунам, близьким родичам чи членам сім'ї з обов'язковим лікарським наглядом;

- визначено мету та поняття неізоляційних запобіжних заходів, як заходів забезпечення кримінального провадження, не пов'язаних з ізоляцією особи, що застосовуються задля забезпечення дієвості кримінального провадження на підставі судового рішення з метою забезпечення виконання підозрюваним, обвинуваченим чи особами, до яких передбачається застосування примусових заходів медичного характеру або вирішувалося питання про їх застосування, покладених на них обов'язків а також запобігання спробам вчинити дії, що передбачені в ст.177 КПК України;

- сформульовано функціональне призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів яке полягає у забезпеченні ефективного захисту прав та законних інтересів підозрюваного чи обвинуваченого від необгрунтованого та незаконного обмеження їхніх прав і свобод. Це призначення реалізується через виконання захисником низки

важливих функцій: надання кваліфікованої юридичної допомоги та консультування свого клієнта; активної участі у судових засіданнях з розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу; збору та подання доказів на користь підозрюваного/обвинуваченого; застосування тактичних прийомів захисту, спрямованих на мінімізацію обмежень прав і свобод клієнта; оскарження рішення до апеляційного суду; контролю за дотриманням умов його застосування; ініціювання процедури зміни або скасування застосованого неізоляційного запобіжного заходу;

- сформульовано підстави та процесуальний порядок застосування неізоляційних запобіжних заходів та запропоновано окремі алгоритми дій захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів в залежності від стадій кримінального провадження;

- виокремлено критерії ефективності здійснення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів та на підставі аналізу міжнародного досвіду запропоновано внесення змін до КПК України (стосовно розширення повноважень захисника та вдосконалення процедури застосування неізоляційних запобіжних заходів) а також Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що сформульовані у дисертації положення, висновки і рекомендації становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, зокрема: *правотворчій діяльності* – для вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства, а також нормативно-правових актів; *науково-дослідній діяльності* – як підґрунтя для подальшого дослідження кримінально-процесуальних проблем діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів; *освітньому процесі* – для підготовки підручників, посібників, монографій, курсів лекцій, методичних рекомендацій та інших матеріалів; *практичній діяльності* – для органів досудового розслідування, прокурорів, адвокатів, суддів.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження є самостійною науковою роботою, в якій розвинуто теоретико-методологічні положення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів. У роботі всі наукові положення, висновки та пропозиції одержані дисертантом особисто. Результати дисертаційного дослідження викладені в одноосібних опублікованих працях.

Апробація матеріалів дисертації. Результати розроблення наукової проблеми, яка вирішується в дисертаційному дослідженні, а також окремих її складових оприлюднено на наукових і науково-практичних конференціях, семінарах: VII Всеукраїнській науково-практичній конференції «Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття» (Харків, 09 черв. 2023 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Протидія дезінформації в умовах російської агресії проти України: виклики і перспективи» (Харків, 12-13 груд. 2023 р.); IX Всеукраїнській науково-практичній конференції «Теоретичні питання юриспруденції і проблеми

правозастосування: виклики XXI століття» (Харків, 7 черв. 2024 р.); II Міжнародній науково-практичній конференції «Правова доктрина, правоутворення та правозастосування: проблеми зв'язку та шляхи розвитку» (Харків, 10 груд. 2024 р.); II Всеукраїнській науково-практичній конференції «Правова доктрина, правоутворення та правозастосування: проблеми зв'язку та шляхи розвитку» (Харків, 21 лют. 2025 р.).

Список публікацій здобувача за темою дисертації,

у яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Федосєєв Є.О. Сутність процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному провадженні: окремі аспекти. *Європейські перспективи* 2023. № 1 С. 286-290
2. Федосєєв Є.О. Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційного запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання. *Наше право*. 2024 № 1. С.414-419
3. Федосєєв Є.О. Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційного запобіжного заходу у вигляді особистої поруки. *Право.ua*. 2024 № 3. С.403-409.

Тези доповідей, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

4. Федосєєв Є. О. Поняття та предмет процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному провадженні. *Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття* : тези доп. учасників VII Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 09 черв. 2023 р.), С. 181-183.
5. Федосєєв Є. О. Функціональне призначення процесуальної діяльності захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів у кримінальному провадженні. *Протидія дезінформації в умовах російської агресії проти України: виклики і перспективи*. тези доп. учасників міжн. наук.-практ. конф. (Анн-Арбор - Харків, 12-13 груд. 2023 р.), С. 433-434.
6. Федосєєв Є. О. Алгоритм дій захисника при зміні запобіжного заходу з ізоляційного на неізоляційний. *Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття* : тези доп. учасників IX Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 7 черв. 2024 р.), С. 149-150.
7. Федосєєв Є. О. Алгоритм дій захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів. *Правова доктрина, правоутворення та правозастосування: проблеми зв'язку та шляхи розвитку* : тези доп. учасників II Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 10 груд. 2024 р.), С. 267-268.
8. Федосєєв Є. О. Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів: окремі алгоритми дій. *Правова доктрина, правоутворення та правозастосування: проблеми зв'язку та шляхи розвитку* : тези доп. учасників III Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 21 лют. 2025 р.), С. 38-40.

Структура й обсяг дисертації зумовлена метою і завданнями дослідження, логікою наукового пізнання та вимогами МОН України і композиційно складаються зі вступу, трьох розділів, що налічуватимуть сім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотно із застосуванням сучасної української мови та наукових термінів. Кожний підрозділ роботи побудований у логічній послідовності. Усе це забезпечує легкість і доступність сприйняття викладених у дисертації положень.

У результаті попередньої експертизи дисертації Євгена Олександровича ФЕДОСЄЄВА і повноти публікацій основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Євгена Олександровича ФЕДОСЄЄВА на тему «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Євгена Олександровича ФЕДОСЄЄВА на тему «Процесуальна діяльність захисника під час застосування неізоляційних запобіжних заходів» відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

3. Рекомендувати Євгену Олександровичу ФЕДОСЄЄВУ звернутися до Вченої ради Дніпровського державного університету внутрішніх справ з заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради для проведення публічного захисту дисертації з метою присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

**Головуючий на засіданні –
професор кафедри криміналістики
та домедичної підготовки
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Національної поліції України
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор
19 червня 2025 року**

Ігор ПИРІГ